

Správa závodu podala stížnost k Nejvyššímu správnímu soudu proti rozhodnutí rozhodčí komise, namítající hlavně, že

1. v činu předsedy záv. výboru projevuje se soustavný odpor proti nařízením správy závodu,

2. chování předsedovo jest též důvodem k propuštění jeho z práce podle § 82, písm. f) živn. řádu.

Obě okolnosti kvalifikují po názoru stěžující strany předsedův čin jako hrubé porušení povinností člena závodního výboru.

Nejvyšší správní soud zamítl stížnost jako bezdůvodnou. Odůvodnil svůj nálezn v podstatě takto:

Pro otázku, porušil-li člen závodního výboru své funkční povinnosti (vyplývající z členství v záv. výboru), nemůže mít významu okolnost, že porušil snad zároveň i své povinnosti smluvní (plynoucí pro něj z pracovního poměru). Proto také porušení smluvních povinností nemůže kvalifikovati porušení funkčních povinností na hrubé porušení těchto povinností.

Zákon sám nestanoví znaků pro určení pojmu hrubého porušení povinností člena závodního výboru. Nelze ze zákona vyvozovati, že porušení kterékoliv povinností člena závodního výboru jest eo ipso porušením hrubým. Aby porušení nabylo charakteru porušení hrubého podle § 21, odst. 1., písm. e) cit. zákona, musí vždy přistoupení nějaký moment, který kvalifikuje čin nebo opomenutí člena závodního výboru na poklesek hrubý. Takový kvalifikační moment může záležeti zejména ve zlém úmyslu, hrubé nedbalosti nebo ve velikosti škody.

Stěžující strana vidí takový kvalifikační moment v tom, že čin předsedův byl spáchán ze soustavného odporu proti nařízením správy závodu, zakrývaného ovšem jiným motivem. Stěžovatelka svou domněnku ani ve stížnosti, ani ve správním řízení nedoložila konkrétními okolnostmi. Slyšení svědci se vyslovili proti takové domněnce.

(Nález Nejv. správ. soudu ze dne 4. prosince 1929, č. 21.922/29.)

2. a) Nezákonné zvolení členů (náhradníků) závodního výboru může mít právní účinky, jestliže nebyly včas podány námitky proti volbě.

b) Pojem podstatné vady řízení.

Při volbě do závodního výboru v závodě stěžující strany podána byla jediná kandidátní listina. Osoby navržené v kandidátní listině byly prohlášeny za zvolené bez dalšího volebního řízení. Správa závodu (stěžovatelka) podala proti výsledku volby námitky, které později odvolala, sjednavši zvláštní dohodu se zaměstnanectvem závodu před rozhodčí komisí.

Závodní výbor takto ustavený podal stížnost u rozhodčí komise, vytýkáje, že správa závodu propustila z práce jednoho náhradníka závodního výboru bez souhlasu rozhodčí komise, porušivši tím ustanovení § 22, odst. 2. zák. č. 350/1921 Sb. z. a n. o závodních výborech.

Rozhodčí komise rozhodla o této stížnosti nálezem, v němž bylo uvedeno mimo jiné, že okresní soud jako rozhodčí komise*) vyhověl závodnímu výboru v tom, že správa závodu propuštěním náhradníka závodního výboru z práce bez souhlasu závodního výboru**) porušila předpis § 22, odst. 2. cit. zák., pročez se prohlašuje propuštění náhradníkov z práce za nezákonné.

Proti tomuto nálezu rozhodčí komise podala správa závodu stížnost k Nejvyššímu správnímu soudu, uvádějíc zejména:

*) Správně mělo býti uvedeno: »rozhodčí komise podle zák. o záv. výborech v...«

**) Správně mělo býti uvedeno: »rozhodčí komise«.

1. Závodní výbor, jehož náhradníkem byl propuštěný zaměstnanec, po právu neexistoval, ježto zvolen byl nezákonným způsobem.

2. Nález rozhodčí komise byl vydán »okresním soudem jako rozhodčí komisí«, tedy úřadem nekompetentním, a podepsán byl předsedou rozhodčí komise, ač v enuciátu bylo uvedeno, že nález vydal okresní soud (jako rozhodčí komise). Nález jest tudíž zmatečný.

3. Naříkaný nález rozhodčí komise jest nezákonný, jelikož § 22, odst. 2., cit. zák. neukládá správě závodu, aby si vyžádala ku propuštění člena (náhradníka) závodního výboru souhlasu závodního výboru, nýbrž cit. ust. předpisuje, že správa závodu si má vyžádati souhlasu rozhodčí komise. Nedostatek souhlasu rozhodčí komise nebyl zjištěn a nebyl také uplatňován.

Nejvyšší správní soud zamítl stížnost ve všech částech. V odůvodnění zamítavého nálezu v podstatě dovozuje:

1. Stěžovatelka netvrdí, že volební akt byl zmatečný a že tudíž nemohl vůbec mítí právních účinků. Vytýká pouze, že volba stala se nezákonným způsobem. Avšak i nezákonná volba může mítí plné právní účinky, jestliže proti ní nebyly včas podány námitky nebo jestliže námitky včas podané byly před rozhodnutím rozh. komise vzaty zpět. Tím, že stěžovatelka odvolala své námitky proti provedené volbě, nabyla volba právních účinků.

2. Jest patrné ze spisů, že řízení bylo vskutku provedeno před rozhodčí komisí. Byla-li v nálezu tato komise nesprávně označena běží o formální vadu. Nejv. správní soud nemůže ji však uznati za tak podstatnou, aby pro ni bylo nutno zrušiti naříkané rozhodnutí. Nebyla-li stěžovatelce způsobena formální vadou právní újma, nelze mluvíti o vadě podstatné. Stěžující strana netvrdí, že vadným označením rozhodujícího úřadu byla jí způsobena nějaká újma. Z její stížnosti jest patrné, že si byla dobře vědoma toho, že nález vydala rozhodčí komise a nikoliv okresní soud.

3. Ve stížnosti závodního výboru jest výslovně označen předmět sporu jako bezdůvodné propuštění náhradníka závodního výboru bez souhlasu rozhodčí komise. Tím se závodní výbor zřejmě domáhal ochrany podle § 22, odst. 2. cit. zákona. Bylo-li v nálezu rozhodčí komise uvedeno, že správa závodu propuštěním náhradníka závodního výboru z práce bez souhlasu závodního výboru porušila předpis § 22, odst. 1. cit. zákona, jest zřejmo, že zde běží o pouhé nedopatření, které jest formální vadou, ale vadou zcela snadno rozeznatelnou a tedy nikoliv podstatnou. Ostatně stěžující strana mohla by docíliti zrušení naříkaného nálezu jenom tehdy, kdyby v souhlasu se skutkovou podstatou tvrdila, že si při propuštění řečeného náhradníka z práce vskutku vymohla souhlas rozhodčí komise. Toho stížnost však netvrdí.

3. Omezování činnosti členů závodního výboru správou závodu.

Závodní výbor žádal ve své stížnosti rozhodčí komisi podle zákona o závodních výborech, aby rozhodla, že správa závodu omezuje činnost členů závodního výboru, odpírá-li jim vyplacení mzdy za dobu, po kterou se účastnili schůze závodního výboru během pracovní doby.

Rozhodčí komise vyslovila ve svém nálezu, že v takovém případě nelze považovati jednání správy závodu za omezování činnosti členů závodního výboru. Rozhodnutí odůvodnila tím, že nebylo nutno svolávati schůzi závodního výboru během pracovní doby a že k tomu nebyl dán souhlas správy závodu (§ 5, odst. 2. zákona č. 530/1921 Sb. z. a n.). Dále uvedla na odůvodněnou, že odpírání mzdy není způsobitelným prostředkem omezování členů závodního výboru v jejich funkci, jelikož tito mohou mzdu neprávem jim zadržanou vymoci na zaměstnavateli před řádnými soudy.

Závodní výbor podal proti tomuto rozhodnutí rozhodčí komise stížnost k nejvyššímu správnímu soudu. Nejvyšší správní soud stížnosti nevyhověl. Na odůvodnění svého nálezu v podstatě uvedl:

Nelze přisvědčiti názoru rozhodčí komise, že zadržování mzdy není prostředkem způsobilým působiti aspoň pro futuro na vůli člena závodního výboru a zdržovati ho nepřímým způsobem od řádného plnění funkčních povinností. Naříkané rozhodnutí nemohlo by obstáti, kdyby bylo opřeno jenom o tento důvod. Stížnost závodního výboru není proti tomuto důvodu zcela přesně formulována.

Stížnost tvrdí, že schůze závodního výboru byla pořádána se souhlasem správy závodu. Toto tvrzení nemá opory ve spisech.

Pokud běží o otázku, bylo-li konání schůze závodního výboru v pracovní době nevyhnutelně třeba, omezila se stížnost na zcela povšechné popření správnosti úsudku rozhodčí komise. Stížnost netvrdí, že by úsudek tento byl logicky nemožný nebo že by se zakládal na nesprávném výkladu ustanovení zákona. Běží tedy o pouhé hodnocení skutkových okolností, které nejvyšší správní soud může zkoumatí toliko po stránce procesní.

Hledíc k formulaci stížnosti, nevyslovuje se nejvyšší správní soud o otázce, je-li dán případ výjimečné a nevyhnutelné činnosti člena závodního výboru pro závodní výbor v době pracovní za všech okolností již tím, že závodní výbor fakticky koná schůzi v době pracovní, anebo sluší-li účast člena závodního výboru na schůzi tohoto výboru uznati za »výjimečnou a nevyhnutelnou činnost« pro závodní výbor jen tehdy, jde-li o schůzi ve shodě se zákonem svolanou. Rovněž nezabýval se nejvyšší správní soud otázkou, zdali vzhledem k ustanovení § 5, odst. 2. cit. zákona vůbec je po zákonu přípustno konati schůzi závodního výboru v době pracovní bez souhlasu správy závodu, či lze-li ji konati aspoň v případech neodkladných.

(Nález nejv. správ. soudu ze dne 12. února 1950, č. 2577/50.)

4. Omezování činnosti předsedy závodního výboru v době pracovní.

Závodní výbor stěžoval si u rozhodčí komise podle zákona o závodních výborech, že správa závodu uložila předsedovi závodního výboru pokutu 2 Kč za to, že v době pracovní intervenoval v kanceláři závodu ve prospěch zaměstnance, jemuž nebyla správně vyplacena náhrada mzdy podle § 1154 b) obč. zák. Závodní výbor žádal ve své stížnosti, aby rozhodčí komise uznala právem, že správa závodu jest povinna vrátiti předsedovi závodního výboru částku 2 Kč, kterou mu strhla ze mzdy, dále že nemá činiti závodnímu výboru potíže ve výkonu jeho funkce.

Rozhodčí komise zamítla stížnost, uvádějíc zejména, že uvedená pokuta byla předsedovi závodního výboru vyměřena v mezích platného pracovního řádu, že tu běží o soukromoprávní nárok, který nenáleží do oboru působnosti rozhodčí komise. Pokud se týká omezování činnosti předsedy závodního výboru, shledala rozhodčí komise, že hledíc k ustanovení §§ 5 a 22 zákona č. 350/1921 Sb. z. a n. nejednalo se v daném případě o nějakou výjimečnou a nevyhnutelnou činnost předsedy závodního výboru. I když předsedovi nebylo možno intervenovati mimo pracovní dobu, mohl tak prý učiniti jeho zástupce, místopředseda nebo kterýkoliv jiný člen závodního výboru.

Proti tomuto nálezu rozhodčí komise podal závodní výbor stížnost k nejvyššímu správnímu soudu, namítaje zejména, že v daném případě vskutku běželo o činnost nevyhnutelně nutnou, poněvadž po pracovní době (v sobotu) nebylo již možno intervenovati ve prospěch řečeného zaměstnance závodu, neboť v kanceláři závodu se již v té době neúčadovalo.

Nejvyšší správní soud stížnosti závodního výboru nevyhověl. Na odůvodnění svého nálezu v podstatě uvedl: